

TOPONIMIE ȘI RELAȚII GEOGRAFICE

ÎN

DISTRICTUL NĂSĂUD*

Adrian ONOFREIU

Arealul geografic al Districtului Năsăud este situat în N-E Transilvaniei, având, potrivit unui contemporan, următoarea extensiune: „o întindere de 55,57 miluri pătrate austriace”, din care: pământ arător: 5,11 miluri; grădini și fânețe: 8,44 miluri; pășuni în văi și pe munți: 11,07 miluri; păduri: 29,44 miluri; neproductiv: 1,51 miluri. Întreg teritoriul are caracter muntos.

Partea nordică și estică, învecinată cu Maramureșul, Bucovina și Moldova, este acoperită de o catenă neîntreruptă de munți înalți, aparținători Carpaților. De la aceasta se ramifică o mulțime de munți mai mici și coline, alternând cu văi, adăpate de râuri și pâraie.

Întreaga catenă se poate împărți în două grupuri: în Munții Rodnei și Munții Bîrgăului. Grupul prim se întinde de către vest spre est, de la Muntele Țibleș până la Pasul Bîrgăului; iar al doilea, de la acest pas, până la Drăgoioasa, punct care formează triplex confinium între ținutul nostru și teritoriul secuesc.”¹

Avînd ca bază legală de înființare, **Prea Înalta Hotărâre Majestatică** din 24 martie 1861², Districtul Năsăud s-a constituit ca entitate politică, administrativă și socială, în zona fostului Regiment II de graniță de la Năsăud; a fost împărțit în 6 cercuri administrative, după fostele mai înainte **divizioane**, la care se puse totu câte unu subjude, adică 6 juzi și 6 juzi adjuncți, totu judele” unu.”³

În anul 1876, începînd cu 1 septembrie, districtul a fost desființat și, împreună cu Districtul Bistriței, au format Comitatul Bistrița-Năsăud.⁴

Alături de alte structuri organizatorice, în cadrul districtului funcționa și **Comisia Statistică**. Aceasta adresează, la data de 21 februarie 1875 un chestionar, comunelor din cele 6 cercuri””, solicitând răspunsul până la data de 25 martie 1875.

Chestionarul avea următorul conținut⁵:

Confratelui jude procesual în....

Pentru compunerea și litografierea unei mape cadastrale peste întreg Districtul Năsăud, din care cîte unu exemplari să se dee la fiecare comună gratisu, precum și spre a putea folosi aceste date și pentru comisia

* Pentru comparație, a se vedea răspunsul comunelor foste grănicerești la chestionarul Guberniului Transilvaniei din 7 mai 1864, chestionar întocmit și lansat la cererea și în beneficiul istoricului maghiar din Timișoara, Pesti Frigyes, concomitent, pentru Transilvania și Ungaria; răspunsurile sunt păstrate la Biblioteca Szecheny din Budapesta, din care au fost selectate cele 46 de localități din zona fostului Regiment II românesc de graniță de la Năsăud; cf. Simion Retegan - *Satele năsăudene la mijlocul secolului al-XIX-lea*, Accent, 2002, p.8-9; răspunsurile, la același: p. 52-179.

** 1 milă pătrată austriacă=57,5 km² (cf. *Calendarul Almanahul Poporului*, 1876, p. 57; 1877, p. 74.); rezultă că suprafața totală era de 3195,27 km², ceea ce reprezintă 66% din suprafața totală a județului Bistrița-Năsăud, de 5305 km² (cf. *Enciclopedia Geografică a Romîniei*, București, 1982, p. 257.).

¹ Florian Porcius, *Istoricul Districtului Năsăudean*, în: „Arhiva Someșană”, Năsăud, nr. 9/1928, p. 1. (publicat de Virgil Șotropa); vezi manuscrisul original, mult mai amplu, în: Direcția județeană Bistrița-Năsăud a Arhivelor Naționale, fond: „Virgil Șotropa”, d. 334. (în continuare: A.N.B., fond).

² Nestor Șimon, *Vasile Nașcu. Viața și faptele lui*, Năsăud, 1911, p. 306-307; vezi textul și în: „Gazeta Transilvaniei”, nr. 23/1861, p.95.

*** jude = primar.

³ A.N.B., fond: „Ioachim Mureșan”, d. 341.

⁴ În baza legilor: V/1876 și Îndeosebi: XXXIII/1876; (cf. Torvenyek Gyujtemenye/1876, p. 52-72; p. 456-472).

**** Cele 6 cercuri erau: Năsăud, Sângeorgiu (Sângeorz-Băi), Rodna, Borgo-Prund (Prundu-Bârgăului), Monor, Zagra.

⁵ A.N.B., fond: „Florian Porcius”, d. 15, fila. 71-72.

statistică districtuală, sunt de lipsă, pe lângă mijloacele ce stau la dispozițiune, încă, următoarele date scoase din operatele cadastrale:

- a) Câte părți de hotaru (riduri) are fiecare comună, sau, în câte atari părți se află împărțitu întregul teritoriu al fiecărei comune.
- b) Cu ce numeri roman (I,II,III...) și cu ce numeri proprii se află indicată fiecare parte.
- c) Fiecare dintre acestea părți de hotaru, cu care alte părți de hotaru ale sale, sau, ale altor comune se află învecinată de toate laturile.
- d) Fiecare din aceste părți de hotaru ce feluri de cultură conținu și cîtu face extensiunea în jugăre și stînjeni pătrați* a fiecărei culturi și, apoi, laolaltă, precum și cît face venitul curat

I Hotarul satului: arătură, finaț, pășune, pădure, trăștișu, neproductivu.

II. Venitul curat face laolaltă:...

- e) Dacă în părțile de hotaru se află munți, precum și dacă cu deosebire, partea II, III, constau din munți, să se numească cu numele și acești munți, la fiecare parte de hotar.
- f) De cumva în operatele cadastrale ale unei comune, precum la Rodna, muntele Crăciunelul, proprietatea fondului de stipendii, o parte din muntele Saca, proprietatea comunei Năsăud, la Șanț, o parte din muntele Dosul Stînișoarei, proprietatea fondului de stipendii, sunt și aceste părți de hotaru a se specifica, însă, deosebi, în modul indicat mai sus.
- g) Acele părți de hotaru, care se învecinează cu alte jurisdicțiuni din patria, sau, cu țări străine, să se descrie precisu, deși, numai pe scurtu, granița față cu aceste teritorii străine, numindu-se cu numele locul.

Recomandu frăției tale deosebi, a stăruii a se scoate toate aceste date din operatele cadastrale, astfelu însă, ca să nu rămână nemic afară și, respective, să nu se comită nici o eroare, la care mai adaug, și aceia, că confrăția ta să nu te lași numai pe datele făcute de cătră comuna, ci, singuru în persoană să le ei la cenzură** și să te convingi din relativele operate cadastrale despre exacitatea loru, căci la casu, facă saru afla ceva greșeli sau alte dubii, voi trimite pe speșele confrăției tale, comisariu de aci, prin comune, în sensul legii.

Aceste date le vei așterne încoace până cel mult în 25 marte a.c.

Datele cerute în chestionar se regăsesc în răspunsurile trimise de localități. Informațiile cuprind date punctuale, dar conțin și alte informații, influențate de calitatea și calificarea celor care le-au adunat și consemnat.

Răspunsurile erau întocmite de juzii localităților și supervizate de notarii cercuali.

Redăm, în continuare, răspunsurile la chestionar, pentru o parte din localitățile districtului, grupate în cercuri administrative, astfel:

1. Cercul Mocod.

a) Mocod.⁶

Datele statistice cadastrale din comuna Mocod.

Partea I- Hotarul satului.

a) Hotarul comunei Mocod are 11 părți de hotaru sau riduri, și acelea sunt:

b) I-Intravilanul; II-Pe Lacuri; III-În Rotundu; IV-în pădurea Prelucilor; V-Purcărețiu; VI-Dumbrăvița; VII-La Râpa; VIII-Capu Cîmpului; IX-Dolhaia; X-Vârvu Dealului; XI-Peste Apă.

c) Fiecare din aceste riduri se mărginește și anume:

I- **Intravilanul**, spre est, cu Lacurile și cu râul Someșiu, spre sud, cu hotarul comunei Nimigea Maghiară***, spre vest, cu Vârvul Dealului și spre nord, cu Rotundul.

II- **Lacurile**, spre est, cu Pârâul Valea Călinei de către hotarul comunei Mititei, spre sud, cu Intravilanul, spre vest și nord, cu Rotundul.

* 1 jugăr pătrat=0,5755 ha; 1 stîngen pătrat=3,5966 metri pătrați (cf. Ștefan Pop, *Măsurile metrice*, Blasiu, 1875, p. 38.).

** verificare.

⁶ Răspunsurile se păstrează în: *Ibidem*, f. 75-118

*** azi, Nimigea de Jos.

III-**Rotundul**, spre est, cu Pârâul Valea Călinei de către hotarul comunei Mititei, spre sud, cu Lacurile, spre vest, cu râul Țibleșul și spre nord, cu ridul Pădurea Prelucilor.

IV-**Pădurea Prelucilor**, spre est, cu parcela Valea Călinei, hotaru comunei Mititei, spre sud, cu Rotund, spre vest, cu râul Țibleș și spre nord, cu ridul Purcărețiu.

V-**Purcărețiu**, spre est, cu hotarul comunei Mititea coasta lui Dan, spre sud, cu Pădurea Prelucilor, spre vest, cu râul Țibleș, spre nord, cu hotarul comunei Zagra.

VI-**Dumbrăvița**, spre est, cu râul Țibleș, spre sud, Vârful Dealului, spre vest, cu Vârful Dealului, Dolhaia, Capu Câmpului și spre nord, cu hotarul comunei Zagra.

VII-**Rîpa**, spre est, cu hotarul comunei Zagra și Capul Câmpului, spre sud, cu Capul Câmpului, spre vest, cu Valea Hotarului de la Curtuiș și spre nord, cu hotarul comunei Zagra.

VIII-**Capul Câmpului**, spre est, cu Dumbrăvița, spre sud, cu Dolhaia, spre vest, cu Valea Hotarului și pădurea Dosul Budului de la Piatra și spre nord, cu Râpa.

IX-**Dolhaia**, spre est, cu Dumbrăvița, spre sud, cu Vârful Dealului, spre vest, cu Valea Hotarului, lângă pădurea Dosul Pietrei și spre nord, ridul Dolhaia.

X-**Vârful Dealului**, spre est, cu Intravilanul, spre sud, cu fluviul Someș, spre vest, cu Valea Hotarului, lângă pădurea Dosul Pietrei și spre nord, cu ridul Dolhaia.

XI-**Peste Apă**, spre est, cu hotarul comunei Nimigea Maghiară, spre sud, cu hotarul comunelor Nimigea Maghiară și Vireag*, spre vest și nord, cu fluviul Someș.

Astfel hotarul comunei Mocod se mărginește de către est, cu Valea Călinei dintre comuna Mititei și cu fluviul Someș, de către sud, cu fluviul Someș, cu hotarele comunei Nimigea Maghiară și Vireag, de către vest, cu Valea Hotarului de-a lungul pădurii Dosul Pietrei și de către nord, cu hotarul comunei Zagra.

d) Întreg hotarul comunei Mocod conține următoarea cultură și extensiune:

arătură -	1513 jug. 173 stj.p.
fânaț -	263 jug. 1284 stj.p.
pășune -	385 jug. 217 stj.p.
pădure -	144 jug. 1400 stj.p.
neproductiv -	163 jug. 1388 stj.p.
Suma:	2470 jug. 1262 stj.p.

Venitul curat face laolaltă 2803 florini, 7 creițari, monedă convențională

Partea III. **Muntele Rantia cu Piciorul Zânei.**

Ridul I: Muntele Rantia cu Piciorul Zânei se mărginește spre est cu Muntele Cormaia a comunei Bichigiu și cu Muntele Pietrosul a comunei Salva, de care se desparte prin Vîrvu Nedeii; spre sud, cu Muntele Gușiețul al comunei Rebrîșoara; spre apus, cu Muntele Muncelu și Lespedea, a comunei Telciu, de care se desparte prin Izvorul Rebra; spre nord, cu Muntele Maia și Obârșia Rebrei.

Ridul II: Lucăceasa cu Piciorul Zapului se mărginește spre est, cu muntele Rantia a comunei Mocodu; spre sud, cu Muntele Bătrâna, a comunei Telciu, de care se desparte prin Izvorul Rebra; spre vest, asemenea, cu Muntele Bătrâna; spre nord, cu Muntele Obârșia Rebrei, de care se desparte prin Izvorul Crețiu, până în Izvorul Rebra.

Acest munte, laolaltă, conține:

fânaț:	16 jug.
pășune:	747 jug. 900 stj.p.
pădure:	1630 jug. 200 stj.p.
neproductiv:	17 jug. 500 stj.p.
total:	2411 jug.

Venitul curat a acestui munte face: 162 fl. 16 cr.

Partea a-II-a. **Muntele Netedul.**

Muntele Netedul se mărginește spre est, cu Muntele Decii a comunei Maieru, de care se desparte prin Izvorul Coșna și Piciorul Zâmbroi; spre sud, cu Muntele Panasuri, a comunei Mititei, de care se desparte prin Izvorul Netedul; spre vest, cu Izvorul Netedul și, spre nord, cu Muntele Perșia, a comunei Măgura, de către care se desparte prin plaiu până în susu, către Muntele Deci.

* azi, Florești.

Acest munte conține:

fânaț: ---- jug.
pășune: 82 jug. 200 stj.p.
pădure: 779 jug. 1400 stj.p.
neproductiv: ---- jug.
total: 862 jug.

Venitu curat anual de: 64 fl. 20 cr.

De la Primăria comunității

Mocodu, în 19 martie 1875.

Semnături: jude comunal

Notar cercual

b) Mititei.

Date statistice cadastrali din comuna Mititei.

Partea I- Hotarul satului.

a) Hotarul comunei Mititei are 11 părți de hotaru sau ride, și acelea sunt:

b) I. Intravilanul; II-Podurile din Jos; III-Sub Coastă; IV-Peste Apă; V-Podurile din Sus; VI-Poderei; VII-Zepodile Mici; VIII-Măgura; IX-Prisaca; X-Funtunelele; XI-În Plopișiu.

c) Fiecare din aceste riduri se mărginescu, și anume: I-**Intravilanul** sau Comunitatea, spre ost, cu Pădurile din Sus, spre sud, cu ridul Sub Coastă, spre vest, cu Podurile din Jos, spre nord, cu Funtunelele.

II-**Podurile din Jos**, spre ost, cu Intravilanul, spre sud, cu ridul Sub Coastă, spre vest, hotarul comunei Mocod, Valea Calinei, spre nord, cu Funtunelele.

III. Ridul **Sub Coastă**, spre ost, cu hotarul comunei Salva și râul Someș, spre sud, cu râul Someș și Valea Calinei, din hotarul comunei Mocodu, spre vest, cu hotarul comunei Mocod-Valea Calinei, spre nord, cu Podurile din Jos și Intravilanul.

IV-Ridul **Peste Apă**, spre ost, cu hotarul Nimigei Române, spre sud, cu comunitatea Nimigea Română, până în grădinile intravilane, spre vest și nord, cu râul Someș.

V-**Podurile din Sus**, cu ridul Sub Coastă, spre sud, cu Intravilanul comunității Mititei, spre vest, cu Intravilanul și Funtunelele, Prisaca și Măgura.

VI-Ridul **Poderei**, spre ost, cu Valea Idieciu, lângă hotarul Salvei, spre sud, cu Zepodile Mici, spre vest, cu ridul Măgura și, spre nord, cu hotarul comunei Zagra, Pădurea Corobana.

VII-Ridul **Zepodile Mici**, spre ost, cu Valea Idieciu și hotarul Salvei, spre sud, vest și nord, cu ridul Măgura.

VIII-Ridul **Măgura**, spre ost, cu Zepodile Mici, spre sud, cu ridul Podurile din Sus, spre vest, cu Prisaca și, spre nord, cu hotarul comunei Zagra, Pârâul Corobanei.

IX-Ridul **Prisaca**, spre ost, cu Podurile din Sus, spre sud, cu Funtunelele, spre vest, cu Plopișiu și, spre nord, cu hotarul Zagrei numit Între Vâlcele.

X- Ridul **Funtunelele**, spre ost, cu Podurile din Sus, spre sud, cu Intravilanul Mititei și Podurile din Jos, spre vest, cu ridul Plopișiu și, spre nord, cu ridul Plopișiu.

XI-Ridul **Plopișiu**, spre ost, cu ridul Măgura, spre sud, cu ridul Podurile din Jos, spre vest, cu Valea Calinei, ca metă între hotarul comunei Mocod, și, spre nord, cu hotarul comunei Zagra, Dealul lui Căliman.

Astfel, întreg hotarul comunei Mititei se mărginește, spre ost, cu hotarul comunei Salva și hotarul comunei Nimigea Română, până în comuna aceasta, spre sud, hotarul comunei Nimigea Maghiară, drumul La Vad, apoi cu râul Someș, cu hotarul comunei Mocod, Valea Calinei, ce desparte hotarul comunei Mititei de către Mocod, și, spre nord, cu hotarul comunei Zagra, Pârâul Corobanei și Valea Idieciului.

d) Întreg hotarul comunei Mititei conține următoarea cultură și extensiune:

999 jug. 3 stj.p. arătură;
119 jug. 948 stj.p. fânaț;
384 jug. 422 stj.p. pășune;
143 jug. 1373 stj.p. pădure;
118 jug. 1448 stj.p. neproductiv;

total: 1765 jug. 994 stj.p, cu un venit curat anuatimu de 1538 fl. 58 cr. monedă convențională.

III. Parte Muntele Panasuri.

Muntele Panasuri se mărginește către ost, cu Muntele Paluta al comunei Rodna, la sud, cu Munceii Înșirați ai comunei Nepos și cu Perșia al comunei Sângeorgiu, spre vest, cu Perșiuta, com. Măgura și Netedul, al comunei Mocodu, spre nord, cu Muntele Bancu, al comunei Parva.

Acesta are o maximă de:

91 jug. pășune;

1361 jug. pădure

1 jug. neproductiv;

total: 1453 jug., cu un venit anual de 95 fl. 25 cr. monedă convențională.

Partea II. Muntele Obârșia Rebrei.

Muntele Obârșia Rebrei se mărginește spre ost, cu Reberșia, între Repedea, a Marmației și cu Vârful Cormaia, al comunei Bichigiu, spre sud, cu Muntele Rantia și Lucăceasa, ai comunei Mocod, spre vest, cu Muntele Lespedea, al comunei Telciu și, spre nord, cu Obârșia Repedea, a Marmației.

Venitul curat al acestuia face:

1360 jug. 500 stj. p. pășune;

202 jug. 1100 stj.p. pădure;

31 jug. neproductiv;

total: 1594 jug.

De la Primăria comunei Mititei, în 12 martie 1875,

Ion Timocea-primariu; Ștefan Puica-notar.

c) Găureni.

Date pentru comisiunea statistică districtuală, la compunerea mapei comunei Găureni.

a) Hotarul comunei Găureni se află împărțit în 5 părți sau ride.

Partea prima, care se numește **Comuna Găureni (Intravilanul)**, între marginile ei, se află înscrisă în operatul cadastral sub numărul roman I; partea de hotar **Podereiul Blidarului**, cu numărul roman II; partea de hotar **Poiana lui Doboș** la numărul III; partea de hotar **Dealul Teului**, la numărul IV; partea de hotar **Lazurile**, la numărul V.

b) Pareta I, numită **Intravilanul**, sau **Comuna Găureni**, se mărginește de către estu, cu partea de hotar Dealul Teului, către sud, cu Lazurile Podereiul Blidarului, către vest, cu Podereiul Blidarului, către nord, cu Podereul Blidarului și Dealul Teului.

Partea II, numită **Podereiul Blidarului**, se mărginește, către est, cu Lazurile, Intravilanul, Dealul Teului și Poiana lui Doboș, către sud, cu hotarul comunei Zagra, către vest, cu hotarul comunei Poieni, către nord, cu hotarul comunei Plai.

Partea a-III-a, **Poiana lui Doboș**, se mărginește, către est, cu hotarul comunei Bichigiu, către sud, cu Dealul Teului, către nord, cu hotarul comunei Plai, și o parte a hotarului comunei Bichigiu.

Partea a-IV-a, numită **Dealul Teului**, se mărginește către est, cu hotarul comunei Bichigiu, către sud, cu hotarul comunei Runcu și o parte de hotar a comunei Zagra, către vest, cu partea de hotar Lazurile, Intravilanul comunei și Podereiul Blidarului, către nord, cu partea de hotar Poiana lui Doboș.

Partea a-V-a, numită **Lazurile**, se mărginește, către est, cu Dealul Teului, către sud, cu hotarul comunei Zagra, către vest, cu Podereiul Blidarului, către nord, cu Intravilanul și o parte din Dealul Teului; și așa, întregul hotar al comunei Găureni se mărginește, către est, cu o parte a hotarului comunei Bichigiu, către sud, cu hotarul comunei Runcu și Zagra, către vest, cu hotarul comunei Poieni și, către nord, cu hotarul comunei Plaiu.

d) Hotarul comunei, peste tot, conține, și anume:

arătură: 576 jug. 126 stj.p.;

fânaț: 837 jug. 1377 stj.p.;

pășune: 821 jug. 200 stj.p. ;

trestiușiu - -

neproductiv 79 jug. 1382 stj.p. ;

total: 3069 jug. 1134 stj.p., cu un venit curat la olaltă 2170 fl. 22 cr, monedă convențională.

Comuna mai posedă și **Muntele Măgura Neagră**, numit, care se mărginește, către est, cu hotarul comunei Telciu și Bichigiu, către sud-vest, cu muntele comunei Plaiu, numit Muncel, către vest, cu muntele Cibleş, al comunei Zagra și cu muntele comunei Poieni, numit Arsul. Suprafața acestui munte constă:

pășune:	490 jug.	1000 stj.p.;
pădure:	750 jug.	600 stj.p. ;
neproductiv	4 jug.	
total:	1245 jug.,	cu un venit curat de 165 fl. 4 cr., monedă convențională.

Găureni, în 18 martie 1875

Macedon Bojor-primar; Gavril Gavrilaș-notar.

d) Plai.

Date pentru comisiunea statistică districtuală, la compunerea mapei comunei Plai.

Hotarul acestei comune este împărțit în 9 părți sau ride.

a) Terenul care-l cuprind comuna Plai (**Intravilanul**) se află indicat sub numărul roman I; partea de hotar numită **Netedul**, cu numărul II; partea de hotar numită **Dosul Opcinii** cu numărul III; partea de hotar numită **Măgura**, cu numărul IV; partea de hotar numită **Piciorul Vladu-mare**, cu numărul V; de această parte de hotar se ține și muntele comunei numit **Muncel**; partea de hotar numită **Bâta**, cu numărul VI; partea de hotar numită **Frăsiniș**, cu numărul VII; partea de hotar numită **Idieciu**, cu numărul VIII; partea de hotar numită **Prihodiște**, cu numărul IX.

Partea I, **Comuna Plai (Intravilanul)**, se mărginește de către est, cu părțile ei de hotar Frăsiniș și Prihodiște, de către sud, cu Prihodiștea și Netedul, de către vest, cu partea de hotar Netedul și Dosul Opcinii, de către nord, cu părțile de hotar Dosul Opcinii Măgura și Bâta.

Partea a-II-a, numită **Netedul**, se mărginește de către est, cu Intravilanul comunei și Prihodiștea, de către sud, cu hotarul comunei Poieni, de către vest, cu hotarul comunei Târlișua, metă printre această parte de hotar și hotarul comunei Târlișua, e tot deodată, și metă printre comuna Plai și comitatul Solnocul Inferior; - către nord, se mărginește Netedul cu partea de hotar numită Dosul Opcinii.

Partea a-III-a, numită **Dosul Opcinii**, se mărginește, de către est, cu Piciorul Vladu Mare, Măgura și muntele Muncelul, către sud, cu Netedul, către vest, cu hotarul comunei Târlișua (marginea Comitatului Solnocul Inferior), către nord, cu muntele Cibleş, al comunei Zagra.

Partea a-IV-a, **Măgura**, se mărginește, la est, cu Bâta, la sud, cu Intravilanul comunei, la vest, cu Dosul Opcinii, la nord, cu muntele Muncel și Piciorul Vlad cel Mare.

Partea a-V-a, **Piciorul Vlad cel Mare**, de care se ține și muntele comunei Muncel, se mărginește, la ost, cu o parte a muntelui comunei Găureni, numit Măgura Neagră, apoi hotarul comunei Bichigiu și partea de hotar Bâta, către sud, cu Bâta și Măgura, către vest, cu Dosul Opcinii și Muntele Cibleşiu, al comunei Zagra, către nord, cu Muntele Măgura, al comunei Găureni.

Partea a-VI-a, **Bâta**, se mărginește, la est, cu Frăsinișul și hotarul comunei Bichigiu, către sud, cu intravilanul comunei și Măgura, către vest, cu Piciorul Vlad Mare, către nord, cu Piciorul Vlad Mare și Muntele Muncelul.

Partea a-VII-a, **Frăsinișul**, se mărginește către est, cu hotarul comunei Bichigiu, către sud, cu Idieciul, către vest, cu Bâta și Intravilanul comunei, de către nord-vest, cu Bâta.

Partea a-VIII-a, **Idieciul**, se mărginește, la ost, cu hotarul comunei Bichigiu, la sud, cu hotarul comunei Găureni, la vest, cu Prihodiștea și, la nord, cu Frăsinișul.

Partea a-IX-a, **Prihodiștea**, se mărginește, către ost, Idieciul, către sud, cu hotarul comunei Poieni și Găureni, către vest, cu Netedul și Intravilanul comunei, către nord, cu Idieciul și așa, hotarul comunei Plai, peste tot, se mărginește, către est, cu o parte din Muntele Măgura Neagră, al comunei Găureni și hotarul comunei Bichigiu, către sud, cu hotarul comunei Găureni și Poieni, către vest, cu hotarul comunei Târlișua (apartinătoare comitatului Solnocul Inferior); între aceste două hotare, granița peste tot, o formează culmea dealului numit Opcina, către nord, cu Muntele Cibleşul, al comunei Zagra și Muntele Măgura Neagră, al comunei Găureni.

c) d) Hotarul comunei peste tot, conține:

arătură	467 jug.	160 stj.p.;
fânaț	992 jug.	223 stj.p.;
pășune	1517 jug.	842 stj.p.
pădure	1940 jug.	623 stj.p.;

neproductiv 136 jug. 1073 stj.p.;

suma totală: 5053 jug. 1321 stj.p., iar venitul curat al întregului hotar, dimpreună cu al Muntelui Muncelul, care se află înscris în partea a-V-a a hotarului, face laolaltă, suma de: 1930 fl. 11 cr. monedă convențională.

Plai, în 19 martie 1875;

Andrei Dâmbul-primar; Gavril Gavrilăș-notar cercual.

e) Poieni.

Date pentru comisiunea districtuală la compunerea mapei comunei Poieni.

a) Hotarul comunei Poieni se împarte în 6 părți (ride).

b) Partea prima, care se numește **comuna Poieni**, între marcele ei se află înscrisă în operatul cadastral sub nr. I; partea de hotar **Dealul Cocurilor**, cu numărul II; partea de hotar **Fărcășești**, cu numărul III; partea de hotar **Măgura**, cu numărul IV; partea de hotar **Pleșa**, cu numărul V; partea de hotar **Vârtoapele**, cu numărul VI.

Partea de hotar I, numită **Intravilanul comunei**, se mărginește, de către ost, cu partea de hotar al ei numit Vârtoapele și Pleșa, către sud, cu partea de hotar Vârtoapele și Dealul Cocurilor, către vest, cu partea de hotar Fărcășești, către nord, cu partea de hotar Măgura și Pleșa.

Partea a-II-a de hotar, numită **Dealul Cocurilor**, se mărginește, de către est, cu intravilanul comunei, Vârtoapelele, apoi, o parte din partea de hotar numită Fărcășești, către sud, cu hotarul comunei Zagra, către vest, cu hotarul comunei Târlișua, meta acestor două hotare o face culmea dealului Ciforesci, peste tot.

Partea III-a, numită **Fărcășești**, se mărginește, către est, cu partea de hotar numită Pleșa, apoi, cu intravilanul, către sud, cu partea de hotar Dealul Cocurilor, către vest, cu hotarul comunei Târlișua, meta între aceste două hotare, peste tot, o face culmea Dealului Opcina, către nord, cu partea de hotar Măgura.

Partea a-IV-a, numită **Măgura**, se mărginește, către est, cu partea de hotar Pleșa, către sud, cu Fărcășești, către vest, cu hotarul comunei Târlișua, meta între aceste două hotare o face tot culmea Dealului Opcina, până ajunge în hotarul comunei Plai; -către nord, cu hotarul comunei Plai.

Partea a-V-a, numită **Pleșa**, se mărginește, către est, cu hotarul comune Găureni, către sud-vest, cu partea de hotar Vârtoapele, către vest, cu o parte a Intravilanului, apoi, partea de hotar Măgura, către nord, cu hotarul comunei Plai.

Partea a-VI-a, **Vârtoapele**, se mărginește, la est, cu hotarul comunei Găureni, către sud, cu hotarul comunei Zagra, către vest, cu Intravilanul și Dealul Cocurilor, către nord-est, cu partea de hotar Pleșa.

Și astfel, hotarul comunei întregi, se mărginește către est, cu hotarul comunei Găureni, către sud, cu hotarul comunei Zagra, către vest, cu hotarul comunei Târlișua, aparținătoare comitatului Solnocul Inferior-granița o formează între aceste două hotare, peste tot, către vest, culmea dealului așa numit Opcina, -către nord, cu hotarul comune Plai.

d) Hotarul comunei, peste tot, are:

arătură: 547 jug. 1018 stj.p.;

fânaț: 638 jug. 118 stj.p.;

pășune: 413 jug. 911 stj.p.;

pădure: 578 jug. 710 stj.p.;

neproductiv: 69 jug. 284 stj.p.;

suma: 2246 jug. 1441 stj.p., cu un venit curat anual laolaltă, de: 1528 fl. 8 cr. monedă convențională.

Comuna mai posedă apoi muntele așa numit **Arsu**, care se mărginește, către ost, cu hotarul comunei Telciu, către sud, cu muntele comunei Găureni, numit Măgura Neagră, către vest, cu muntele comunei Zagra, numit Cibleșul, către nord, cu muntele Sfundeu al comunității Dragomirești, din Marmația.

Acest munte formează granița între Ardeal și Marmația, și anume, începând din vârful Cibleșului, duce către est, pe Piciorul Mesteacănului, în jos, până în Pleșcuța, tot pe acea culme. (s.n.).

Suprafața acestui munte constă:

pășune: 311 jug. 500 stj.p.;

pădure: 1249 jug. 1100 stj.p.;

laolaltă: 1561 jug., cu un venit curat de 95 fl. 43 cr. monedă convențională.

Poieni, în 18 martie 1875,

Dan Varga-primar; Gavril Gavrilăș-notar cercual.

f). **Zagra.**

Date pentru comisiunea statistică districtuală la compunerea mapei comunei Zagra.

a) Hotarul comunei Zagra este împărțit în 7 părți (ride).

b) Partea a-I-a, ce conține **Intravilanul comunei Zagra**, între marcele ei, se află înscrisă în operatele cadastrale sub nr.: partea de hotar **Valea Lupului**, cu numărul II; partea de hotar **Rouen**, cu numărul III; partea de hotar **Runcuri**, cu numărul IV; partea de hotar **Măgura**, cu numărul V; partea de hotar **Dealul Bisericii**, cu numărul VI; partea de hotar **Dealul Popii**, cu numărul VII.

c) **Intravilanul sasu marca comunei Zagra**, se mărginește, către est, cu partea de hotar: Dealu Popii, Valea Lupului; către sud, cu Valea Lupului și Rouen; către vest, cu partea numită Rouen și Runcuri, iar la nord, cu: Runcuri, Dealul Bisericii și Dealul Popii.

Partea de hotar numită **Valea Lupului**, se mărginește, către est, cu: hotarul comunei Salva, Mititei, și Mocod; către sud, cu hotarul comunei Mocod, către vest cu: partea de hotar a comunei Zagra, numită Rouen și cu Intravilanul; de către nord, cu partea de hotar numită Dealul Popii.

Partea de hotar numită Rouen, se mărginește, către est, cu Valea Lupului, către sud, cu hotarul comunei Curtuiuş şi adică: se începe meta acestui rid, ca midiuină între hotarul comunei Zagra şi Curtuiuş, din pârau aş numit Fundul Poalelor, unde se împreună cu Pârâul Borcutului şi Pârâul lui Drăgan; - pe acest din urmă, merge meta către nord, până la obârşia acestui pârau; de aici, spre nord-vest, pe cununa dealului Vârful Măluţului, Vârful Higiei, Dosul Curtuiuşului, până în tărniţa numită Vadu, formând tot deodată, graniţa între Districtul Năsăudului şi comitatul Solnocul Interior (s.n.); -iar către nord, cu partea de hotar a comunei Zagra, numită Runcuri şi Intravilanul comunei.

Partea de hotar numită **Runcuri**, se mărgineşte către est, cu: Dealul Bisericii şi Intravilanul comunei; de către sud, cu Rouenul; către vest, cu hotarul Curtuiuşului, începându-se meta din tărniţa Vadului; pe cununa dealului, până în Vârful Runcului; iar către nord, cu partea de hotar numită Măgura.

Partea de hotar numită **Măgura**, se mărgineşte, către est, cu partea hotarului Dealul Bisericii, către sud, cu partea de hotar Runcuri; **către vest, cu hotarul comunei Curtuiuş, şi anume: se începe meta între aceste hotare, din vârful Runcului, tot pe culmea dealului, către nord, pe culmile mai însemnate: Dealul Calei; Vârful Măgurei; Vârful Întrevaiului şi a Olisimului, formând tot unadată, graniţa dintre district şi comitatul Solnoc (s.n.), şi, o parte a hotarului comunei Târlişua; şi, către nord, cu hotarul comunei Poieni.**

Partea de hotar numită **Dealul Bisericii**, se mărgineşte, spre est, cu partea de hotar Dealul Popii; de către sud, cu Intravilanul comunei Zagra; de către vest, cu o parte a Intravilanului comunei şi partea de hotar numită Măgura; iar de către nord, cu hotarul comunei Poieni şi Găureni.

Partea de hotar numită **Dealul Popii**, se mărgineşte, către est, cu hotarul comunei Runc, către sud, cu hotarul comune Salva şi partea hotarului comunei Zagra numit Valea Lupului; către vest, cu o parte a Intravilanului comunei Zagra şi partea de hotar a acestei comune, numit Dealul Bisericii; şi, de către nord, cu hotarul comunei Găureni.

Astfel, întreg hotarul comunei Zagra, dimpreună cu teritoriul comunei (Intravilanul) se mărgineşte: de către est, cu hotarul comunelor: Runcu, Salva şi Mititei; de către sud, cu hotarul comunei Mocod; de către vest, cu hotarul comunei Curtuiuş şi o parte a hotarului Târlişua, Poieni şi Găureni.

d) Hotarul întregi comune conţine:

arătură: 2487 jug. 1572 stj.p.;

fânaţ: 1076 jug. 869 stj.p.;

pășune: 2252 jug. 1086 stj.p.;

pădure: 436 jug. 1049 stj.p.;

neproductiv: 529 jug. 352 stj.p.;

suma: 6783 jug. 128 stj.p. Venitul curat a întregului hotar face: 4370 fl. 36 cr. monedă convențională.

Comuna Zagra mai posedă, afară de hotarul satului, încă doi munţi, şi anume:

a) **Muntele Cibleşul**, care se mărgineşte, către est, cu muntele comunei Plai, numit Muncel şi muntele comunei Găureni, numit Măgura Neagră, apoi, cu muntele comunei Poieni, numit Arsu; -către sud, cu hotarul comunei Plai; **spre vest, cu muntele Păltiniş, aparţinător de comuna Târlişua, apoi, muntele numit Sfundeu şi Grădiniţa Pintii, aparţinătoare de comuna Groşi, formând tot deuna dată, întraceastă direcţiune, graniţa naturală între Districtul Năsăudului şi comitatul Dejului, începând de la sub Bită, pre coama muntelui, până în piscul cel mai înalt; spre nord, se mărgineşte acest munte, cu muntele Sfundeu, Tomnatecul şi Turcuşescu,**

apartenenți de comuna Dragomirești, comitatul Marmăției, formând tot deodată, granița între district și acel comitat, despărțitor prin muntele Cibeleș, pe al cărui pisc mai înalt, se află îngropată piatra mediunală între Ardeal și Marmăția (Ungaria)(s.n.)

Extensiunea acestui munte este:

pășune: 712 jug. 400 stj.p.;

pădure: 820 jug. 1200 stj.p.;

suma: 1533 jug. 1200 stj.p., cu un venit anual de 242 fl. 40 cr. monedă convențională.

b) Muntele Galați, care se mărginește, către est, cu muntele comunei Feldru, numit Lăzi și cu muntele comunei Salva, numit Mihăiasa; pare vest, cu muntele comunei Nepos, numit Galați; de către nord, cu muntele Știolu, aparținător de comuna Borșa, în Marmăția. Muntele Galați e, tot odată, spre nord, mediuna între Districtul Năsăudului și Comitatul Marmăției.

Suprafața acestui munte constă în:

pășune: 330 jug. 400 stj.p.;

pădure: 189 jug. 1200 stj.p.;

neproductiv: 79 jug.

Suma: 527 jug, cu un venit curat anual de: 85 fl. 26 cr. monedă convențională.

g). Runcu-Salvei.

Date statistice cadastrale din comuna Runcu.

Partea a-I-a: Hotarul comunei.

a). Hotarul comunei se află împărțit în 11 ride sau părți de hotar, indicate cu următorii n-ri. Romani, și adică: b) **I-Intravilanul; II-Valea Gaurei; III-Dealul Bisericii; IV-Fața Cei; V-Poiana lui Rușiețiu; VI- Măgurele; VII- Runcuri; VIII-Siuliga; IX-Sub Piclu; X-Dealul Gruieților; XI-Varosia.**

c). Fiecare din aceste riduri se mărginește, și anume: **I-Intravilanul**, sau comunitatea. Aceasta se mărginește, spre est și sud, cu ridul Dealul Gruieților, spre vest, cu Varosia și Valea Gaurei, și, spre nord, cu Dealul Bisericii; **II-Valea Gaurei**, spre est, cu ridul Dealul Bisericii și Intravilanul, spre sud, cu ridul Varosia, spre vest cu Varosia și hotarul comunei Zagra, și, de către nord, cu hotarul comunei Găureni, Poiana Rușiețiu și ridul Fața Cei; **III-Dealul Bisericii**, spre est, cu Intravilanul, spre sud, cu Intravilanul, spre vest, cu Valea Gaurei, și, spre nord, cu ridul Valea Cei; **IV-Ridul Valea Cei**, de către est, cu Poiana lui Rușiețiu, spre sud, cu Măgurele și Runcuri, spre vest, cu Dealul Bisericii, de către nord, cu Valea Gaurei; **V-Poiana lui Rușiețiu**, spre est, cu Măgurele, spre sud, cu Fața Cei și Poiana lui Rușiețiu, spre vest, cu Valea Gaurei, spre nord, cu hotarul Găurenilor; **VI-Măgurele**, spre est, cu ridul Suliga și Runcuri, spre sud, cu Fața Cei și Poiana lui Rușiețiu, spre vest, cu hotarul comunei Bichigiu, spre nord, cu hotarul comunei Hordou; **VII-Ridul Runcuri**, spre est, cu Măguri și Suliga, spre sud, cu ridul Sub Peclu, spre vest, Dealul Bisericii și Fața Cei, spre nord, ridul Măgurele; **Ridul Siuliga**, de către est, cu hotarul comunei Hordou, spre sud, cu hotarul comunei Hordou și Salva, spre vest, ridul Runcuri, spre nord, ridul Măgurele; **IX-Sub Piclu**, de către est și sud, cu Dealul Gruieților, spre vest, Dealul Bisericii, de către nord, cu ridul Runcuri; **X-Dealul Gruieților**, de către est și sud, cu hotarul comunei Salva, spre vest, cu ridul Varosia, de nord, cu Intravilanul comunei Runc și ridul Sub Piclu; **XI-Ridul Varosia**, spre est, cu Intravilanul și Dealul Gruieților, de către sud, cu hotarul comunei Salva, spre vest, cu hotarul comunei Zagra, de către nord, cu Valea Găureni.

Astfel, hotarul comunei Runcu se mărginește, spre est, cu hotarul comunei Hordou, în Valea Siuliga și cu hotarul comunei Salva, Dealurile Iedera și Colnicul, spre sud, cu hotarul comunei Salva, Pârâul Fântâna Popii și cu hotarul comunei Zagra, cu Valea Burdului, spre vest, cu hotarul comunei Zagra, Dealul Comarnicului și Valea Găureni și, cu hotarul comunei Găureni, în Păurea Dosul Lazaroaiei, Poiana lui Rușiețiu, spre nord, cu hotarul comunei Găureni, Valea Buciumașului, cu hotarul comunei Bichigiu, Valea Bontioaiei și Dealul Măgurii.

Întreg hotarul comunei Runc, partea I-a, conține următoarea cultură și extensiune:

arătură: 1662 jug. 3231 stj.p.;

fânaț: 1506 jug. 54 stj.p.;

pășune: 803 jug. 1018 stj.p.;

pădure: 413 jug. 505 stj.p.;

neproductiv: 279 jug. 1428 stj.p.;

suma: 4665 jug. 126 stj.p.. Venitul curat la oaltă 3353 fl. 58 cr. monedă convențională.

Partea a-II-a. **Muntele Craia.**

Muntele Craia se mărginește, de către est, cu muntele Detunata, al rebrenilor, de către sud, cu muntele Piciorul Ursului, al comunei Rebra, de către vest, cu apa Rebra, și, de către nord, cu muntele Bicașiu al rebrenilor.

Acest munte cuprinde:

fânaș:	53 jug.;	
pășune:	425 jug.	700 stj.p.;
pădure:	542 jug.	900 stj.p.;
neproductiv:	10 jug.;	
total:	1031 jug.	1600 stj.p.;
Venitul curat face: 198 fl. monedă convențională.		

Partea a-III-a. **Muntele Besaraba.**

Se mărginește, spre est, cu muntele Lespedea Telcenilor, spre sud, cu Izvorul Obârșia Strâmbei, spre vest, cu Izvorul Maciosiu, spre nord, cu muntele din Marmația, numit Preluca cu Bulbuci, al secelenilor și, cu Lespedea Bătrână din Marmația.

Acest munte are una exetnsiune și cultură:

pășune:	507 jug.	100 stj.p.;
pădure:	752 jug.	1500 stj.p.;
neproductiv:	11 jug.	
total:	1271 jug..	
Venitul curat face 106 fl. 15 cr. monedă convențională.		

De la primăria comunei Runcu, în 13 martie 1875.

Conon Denculu-primar; Ștefan Puica-notar cercual.

2 *Cercul Monor.*

a) **Comuna Monor.**

Prea onoratului Domn Vicecăpitanu districtual!

În urma stimatei ordonațiuni a prea onoratului Domn Vicecăpitanu districtuale din 21 februarie 1875, nr. 361, îmi iau libertatea a relaționa cu toată supunerea, descriind cu toată exactitatea, pre baza datelor scoase din operatele cadastrale, prin însuși subscrisul și adevă, că, după datele cadastrale, fiecare comună, câte părți de hotaru are, câtu e de mare și ce venitu curat are.

Așa, îmi iau libertatea a relaționa în următoarele:

I. Comuna Monor.

Tot hotarul comunei Monoru este împărțitu în 4 părți, care se află însemnate în foaia cadastrală cu numerii proprii romani: I,II,III,IV.

Partea a-I-a, hotarul de la satu este învecinat cu hotarul comunei Râpa de Josu, Valea Agrișului, comuna Disnajeu*, numit Pârâul Făgetului și Pădurea Gudera a comunei Sacal, numitu Coasta Sacalului, a comunei Batoș, numit Pădurea Gledinelului și Poienile Batoșului, a comunei Șieut, Valea Cioarei și Pârloagele, a comunei Gledin, numit Gurnețile, Piscul Capelus, Pârâul Făgetului și Unghiul Turcului, și are mărimea următoare:

1. arătură:	2077 jug.	971 stj.p.
2. fânaș:	747 jug.	1057 stj.p.
3.pășune:	526 jug.	1181 stj.p.
4. pădure:	631 jug.	800 stj.p.
5. neproductiv	195 jug.	437 stj.p.
total:	4178 jug.	1246 stj.p., cu un venit curat anual de: 5266 fl. 31 cr.

Pre lângă acest teren se mai află tot în foaia cadastrală a comunei Monor, sub numărul I, înserate și Poienile Gledinarilor, descrie mai sus, deodată cu hotarul Monorului, care de sine, se mărginește cu hotarul Râpei de Jos, Valea Agrișului, a comunei Disnajeu, Pârâul Făgetului și Gudera, a comunei Monoru, la Fruntea Guderei și are mărimea:

* Azi, Vălenii de Mureș.

arătură:	65 jug.	352 stj.p.
fânaț:	401 jug.	1304 stj.p.
pășune:	3 jug.	1524 stj. P
pădure:	106 jug.	1200 stj.p.
neproductiv:	12 jug.	509 stj.p.
total:	590 jug.	509 stj.p., cu un vent curat anual de 841 fl. 13 cr.

Partea a-II-a, Muntele Dealul Lat, se mărginește cu Muntele Dealul Lat al comunei Ruși-Munți și Morăreni, cu muntele comunei Șieut, Izvorul Bucinșului și cu capul Dealului Ștefiei, apoi, cu hotarul comunei Șaru-Dornei, cu unitile din partea Moldovei, Izvorul Drăgoesei, Fântâna Zabanului, Grădina lui Vasile Dușa și partea de munte Prislopu, și are mărimea următoare:

pășune:	546 jug.	1250 stj.p.
pădure:	1225 jug.	800 stj.p.
neproductiv:	63 jug.	1150 stj.p.

cu un total de: 1836 jug., cu venitu curatu de 750 fl. 25 cr.

Partea a-III-a, Muntele Călimani, numitu și Izvorul Bucinișului, se mărginește cu Muntele Voivodeasa Domnească, din hotarul comune Toplița, cu Fața Gardului, a comunei Sântioana, cu Muntele Izvorul Bucinșului a comunei Șieut, cu muntele comunei Ruși-Munți, Coada Vacii, apoi, cu Muntele Stegea, a comunelor secuiești foste grănițere, și are mărimea următoare:

pășune:	1100 jug.	1200 stj.p.
pădure:	764 jug.	1300 stj.p.
neproductiv:	103 jug.	800 stj.p.

cu un total de: 1969 jug., cu un vent curat de 242 fl.

Partea a-IV-a, Muntele Miragu, cu Poiana Dali, care se mărginește cu muntele comunei Josenii-Bârgăului, numitu Tămău, a comunei Gledin, numit Pietrile Roșii și Paltinu, a comunei Mărișelu, numit Izvorul Mărișelului și cu muntele comunei Prundu-Bârgăului și Rusu-Bârgăului, numit Ruba, formându granița între acești munți, apa Dornișoara, și are mărimea următoare:

pășune:	981 jug.	100 stj.p.
pădure:	1866 jug.	700 stj.p.
neproductiv:	54 jug.	800 stj.p.

cu un total de 2902 jug., cu un venit curat de 214 fl. 57 cr.

b).Comuna Gledin.

Întreg hotarul comunei Gledin se împarte în două părți, care vin însemnate în foaia cadastrală cu n-ri. Romani I și II.

a). Partea I, Hotarul **de la sat**, care se mărginește cu hotarul comunei Monor, Coasta Deasupra Satului, a comunei Șieut, Valea Șieului și Mălinișul, al comunei Sebeșul de Sus, Dealul Sflagului, a comunei Râpa de Sus, Dealul Braniștii, Pârâul Tinosului, apa Căpâlna și Piciorul Iezerului, ale comunei Râpa de Jos, Dealul Agrișului și Dealul Braniștii, și are următoarea mărime:

arătură:	1628 jug.	824 stj.p.;
fânaț:	452 jug.	734 stj.p.;
pășune:	281 jug.	71 stj.p.;
pădure:	470 jug.	1100 stj.p.;
neproductiv:	118 jug.	968 stj.p.;

suma: 2951 jug. 497 stj.p., cu un venit curat anual de 2577 fl. 58 cr. monedă convențională.

b). Partea a-II-a. **Muntele Pietrile Roșii și Tomnatecul**, care se mărginește cu muntele comunei Monor, Niragi și Poiana Dali, a comnei Borgo-Tiha, Tomnatecul, Piatra Dornii, a comunei Candreni*, din Bucovina, Ascuțitele și Triplex Confinium, Fântâna La Icoană, a comune Șarul Dornei din Moldova și Izvorul Zaiturei Scofu și Pârâul Panacului, a comunei Budacul Român** și Ragla, cu apa Haita, în jumătate, a comunei Șieut, cu Izvorul Paltinului, a comunei Nușfalău*** cu Vârful Mărișelului, și are o mărime:

* azi, Dorna-Candreni, în județul Suceava.

** azi, Budacul de Sus, în județul Bistrița-Năsăud.

*** azi, Mărișelu, în județul Bistrița-Năsăud.

pășune: 2084 jug. 100 stj.p.;
 pădure: 2129 jug. 300 stj.p.;
 neproductiv: 31 jug. 1200 stj.p.;
 total: 4245 jug., cu un venit curat anual de: 515 fl. 49 cr. monedă convențională.

c). Comuna Ruși Munți.

Tot hotarul comunei Ruși-Munți se împarte în două părți, dintre care, la partea a doua, la munte, e comuna Morăreni, pe 1/3 părți, cu dreptul de proprietate, și se află în cărțile catastrale însemnate cu I și II.

a). Partea I-hotarul la sat, se mărginește cu hotarul comunei Filea*, cu apa Sebeșului, a comunei Morăreni, cu fînașul Corlățielele, cu Pârâul Bisericii, până în vârful Țibleșului, cu vîrfurile Opcinei, apoi, drumul între comuna Ruși Munți și Filea, cu Poiana Rusului și Poiana Jadului, cu hotarul comunei Morăreni, drumul, Șanțul Lespodului, Făgetul și Braniștea, a comunelor Morăreni și Cujești** cu Mureșul, și are mărimea următoare:

arătură: 634 jug. 1259 stj.p.;
 fînaș: 1686 jug. 200 stj.p.;
 pășune: 821 jug. 612 stj.p.;
 pădure: 1848 jug. 1236 stj.p.;
 neproductiv: 128 jug. 367 stj.p.;
 total: 5119 jug. 483 stj.p., cu un venit curat de 5087 fl. 56 cr. monedă convențională.

b).Partea a-II-a, **Muntele Dealul Lat**, la care are comuna Morăreni pre a treia parte, dreptul de proprietate, se mărginește cu Voivodeasa Domnească, din hotarul comunei Toplița, cu munții comunelor secuiești grănicere, Izvorul Sec, Apa Neagră, cu Păltinișul, din partea Moldovei, cu Muntele Dealul Lat, al comunei Monor, cu Izvorul Bucinișului, a comunei Șieuț, și cu Muntele Călimani, a comunei Monor, și are o mărime de:

pășune: 512 jug. 1150 stj.p.;
 pădure: 4187 jug. 200 stj.p.;
 neproductiv: 107 jug. 250 stj.p.;
 total: 4807 jug., cu un venit curat anual de 319 fl. 49 cr. monedă convențională.

d). Comuna Morăreni.

Tot hotarul comunei Morăreni se împarte în două părți, și se află însemnat în foaia cadastrală cu nr. Propriu roman I și II.

a). Partea a-I-a, **Hotarul de la sat**, se mărginește cu hotarul comunei Cujești, Valea Cujeștii, a comunei Ruși Munți, Șesul Peste Mureș și Pârâul Mare, a comunei Huduc***, și cu a comunei Dumbrava, Șesul Mociarca.

b). **Fânașul și Pădurile Corlățiana**, numite tot la sat, însă despărțite, se mărginește cu hotarul comunei Filea****, Bobereica la Trepte, și Vârful Obcinei, până în Cibeleș, apoi cu hotarul comunei Ruși Munți, Pârâul Bisericii și apa Sebeșului, și are, la a) și b), mărimea următoare:

arătură: 240 jug. 1160 stj.p.;
 fînaș: 437 jug. 1153 stj.p.;
 pășune: 396 jug. 1556 stj.p.;
 pădure: 894 jug. 200 stj.p.;
 neproductiv: 58 jug. 934 stj.p.;
 total: 2028 jug. 203 stj.p., cu un venit curat anual, de 1879 fl. 9 cr. monedă convențională.

e). Comuna Șieuț.

Întreg hotarul comunei Șieuț se împarte în 3 părți, care vin însemnate în foaia cadastrală cu nr. Proprii romani: I, II, III.

a). Partea I-**Hotarul de la sat**, se mărginește cu hotarul comunei Ruștior, Pârâul Rusului, cu hotarul comunei Sebeșul de Sus, Mălinișului, cu a comunei Gledin, Mălinișul, Obârșiile și Valea Șieului, cu a comunei

* azi, în județul Mureș, aproape de Toplița.

** azi, Cuieșd, în județul Mureș.

*** azi, Maiorești, în județul Mureș.

**** azi, în județul Mureș.

Monor, Fața Pieniului, cu a comunei Batoș, Poienile, cu a comunei Uila, Pădurea Făgetului, cu a comunei Posmuș, Păul Crângului și Valea Cioarei, cu a comunei Șieu, Fața Bochi și Dealul Șieului, și are mărimea următoare:

arătură: 1683 jug. 394 stj.p.;
fânaț: 669 jug. 1013 stj.p.;
pășune: 189 jug. 1454 stj.p.;
pădure: 133 jug. 547 stj.p.;
neproductiv: 67 jug. 814 stj.p.;
total: 2698 jug. 1022 stj.p., cu un venit curat de 4649 jug fl. 12 cr, monedă convențională.

b). Partea a-II-a, **Muntele Haita, Capul Dealului și Dosul Pietrosului**, se mărginește cu muntele comunei Gledin, Izvorul Paltinului și apa Haita, a comunei Budacul și Ragla, și cu Dumitrelul, apoi cu Vârful Pietrosului și cu muntele comnei Borgo-Tiha, Gropile lui Iosif, și a comunei Nușfalău, Mărișelul, și are mărimea următoare:

pășune: 594 jug. 400 stj.p.;
pădure: 565 jug. 700 stj.p.;
neproductiv: 62 jug. 500 stj.p.;
suma: 1222 jug., cu un venit curat de 197 fl. 16 cr, monedă convențională.

c). Partea a-III-a, **Muntele Izvorul Bucinișului cu Fața și Zepodia Bucinișului**, se mărginește cu muntele comunei Sântioana, Vârful Cerbucului, a comunei Monor, Călimani, a comunei Ruși Munți și Morăreni, Dealul Lat, a comunei Șarul Dornei, din Moldova, Izvorul Negri, linia Comondilor Vechi, până în Piciorul la Piatra Comandei, și are mărimea următoare:

pășune: 1044 jug. 1100 stj.p.;
pădure: 670 jug. 500 stj.p.;
neproductiv: 70 jug.
Suma: 1785 jug., cu un venit curat anual de 244 fl. 6 cr, monedă convențională.

f). Comuna Sântioana.

Întreg hotarul comunei Sântioana se împarte în două părți, care vin însemnate în foaia cadastrală cu nr. Proprii romani: I, II.

a). Partea a-I-a, **Hotarul comunei Sântioana**, se mărginește cu hotarul comunei Șieu, apa Șieului, a comunei Posmuș, cu Pădurea lui Telechi, Tufoaia, a comunei Pintic, pădurea Mortila, cu a comunei Jeica, Pădurea Tăietura, a comunei Nușfalău, Hotarul Nou și Valea Candrei, a comunei Bârla, drumul Nușfalăului, și are mărimea următoare:

arătură: 880 jug. 1399 stj.p.;
fânaț: 247 jug. 511 stj. p.;
pășune: 258 jug. 1415 stj.p.;
neproductiv: 75 jug. 249 stj.p.;
suma: 1513 jug. 1563 stj.p., cu un venit curat de 2233 fl. 47 cr, monedă convențională.

b). Partea a-II-a, **Muntele Fața Gardului și Cerbucu**, care se mărginește cu munții care țin de comuna Toplița, numiți Recișiu, Bradu Ciont și Voivodeasa, cu muntele comunei Monor, Călimani, a comunei Șieuț, Izvorul Bucinișului, cu hotarul comunei Șarul Dornei-Moldova, Piciorul și Piatra Comandei, până în apa Neagră la Bechetu, apoi Neagra, în jumătate, cu comuna Budacul Român și Ragla, și, din apa Neagra, Piciorul cel Lung, până în Vârful Rececișului, și are mărimea următoare:

pășune: 2038 jug. 300 stj.p.;
pădure: 2659 jug. 100 stj.p.;
neproductiv: 59 jug. 1200 stj.p.;
suma: 4757 jug., cu un venit curat de 308 fl. 31 cr, monedă convențională.

g). Comuna Nușfalău.*

Întreg hotarul comunei Nușfalău se împarte în două părți care vin însemnate în foaia cadastrală cu nr. Proprii romani: I, II.

* azi, Mărișelu, în județul Bistrița-Năsăud.

a). Partea a-I-a, **Hotarul de la sat**, se mărginește cu hotarul comunei Sântioana, cu pădurea și Dealul Jdeabului, a comunei Jeica, Fânațele, Groapa Vii și Cânepișcile, a comunei Ferihaz*, Coasta Ferihazului, a comunei Nețeni, Taulu cu Ciungi, a comunei Bileag**, Hodobaștina și Zăvoaiele, a comunei Șirling***, Șesul și Drumul, și hotarul comunei Bârla, Risipiturile, și are următoarea mărime:

arătură:	1195 jug.	1222 stj.p.;
fânaț:	214 jug.	199 stj.p.;
pășune.	100 jug.	389 stj.p.
pădure:	113 jug.	200 stj.p.,
neproductiv.	67 jug.	366 stj.p.;
suma.	1690 jug.	776 stj.p., cu un venit curat de 244 fl. 6 cr, monedă convențională.

b). Partea a-II-a, **Muntele Mărișelul**, care se mărginește cu apa Dornișoara, în jumătate cu comuna Borgo-Tiha și cu Borgo-Bistrița, cu muntele comunei Borgo-Tiha, Dealul Pietrosului și Gropile lui Iosif, cu muntele comunei Șieuț, Haita, a comunei Gledin, Izvorul Paltinului, și a comunei Monor, Poiana Dali și Miragiu, și are mărimea următoare:

pășune:	1841 jug.	400 stj.p.;
pădure:	1140 jug.	100 stj.p.;
suma:	2981 jug.	500 stj.p, cu un venit curat de 529 fl. monedă convențională.

h). Comuna Ragla.

Întreg hotarul comunei Ragla constă numai din una singură parte, fiindcă muntele proprietatea ei, e scris la Budacul Român, în foaia cadastrală, care vine însemnată în foaia cadastrală cu nr. propriu roman I.

a). Partea a-I-a, **Hotarul comunei Ragla**, se mărginește cu hotarul comunei Dumitrița, prin apa Budacului Român, cu a comunei Budacul Român, Lunca și Hensurile, a comunei Posmuș, Lazurile, a comunei Șieu, Măgura, și, a comunei Orheiul-Bistriței, Șesul Orheiului, și are mărimea următoare:

arătură:	499 jug.	670 stj.p.;
fânaț:	413 jug.	1580 stj.p.;
pășune:	283 jug.	826 stj.p.;
pădure:	154 jug.	900 stj.p.;
neproductiv:	47 jug.	1488 stj.p.;
suma:	1399 jug.	664 stj.p., cu un venit curat de 1533 fl. 47 cr, monedă convențională.

Din acest teren, substrăgându-se fânațul comunei Budacul Român, numit Coasele, și anume:

fânaț cu:	125 jug.	33 stj.p.;
pășune:		1004 stj.p.;
neproductiv:	2 jug.	81 stj.p.;
suma:	127 jug.	1118 stj.p., cu un venit curat de 175 fl. 23 cr, monedă comvențională, rămâne,

pentru comuna Ragla, mărimea curată de:

arătură:	499 jug.	670 stj.p.,
fânaț:	288 jug.	1547 stj.p.;
pășune.	282 jug.	1422 stj.p.;
pădure:	154 jug.	900 stj.p.;
neproductiv:	45 jug.	1407 stj.p.;
suma:	1271 jug.	1146 stj.p., cu un venit curat de 1383 fl. 24 cr, monedă convențională.

i).Comuna Budacul-Român.****

Întreg hotarul comunei Budacul Român se împarte în două părți, dintre care, la partea a-II-a, la munte, are comuna Ragla a-III-a parte dreptul de proprietate, întru tot asemenea, și la partea a-I-a, are comuna Ragla, dreptul de lemnărit, pe a 3-a parte, care se află însemnate în foaia cadastrală, cu nr. proprii romani I și II.

a). Pareta a-I-a, **Hotarul la sat**, se mărginește cu hotarul comunei Dumitrița, apa Budacului și Zăvoaiele, în jumătate cu apa Blidăreasa, până la Tupcilița, în vârf, unde se împreună cu plaiul Poienei Tomii, a comunei

* azi, Albeștii-Bistriței, în județul Bistrița-Năsăud.

** azi, Domnești, în județul Bistrița-Năsăud.

*** azi, Măgurele, în județul Bistrița-Năsăud.

**** azi, Budacul de Sus, în județul Bistrița-Năsăud.

Ardan, Frăsinișul și culmea Dealului Ardan, a comunei Șoimuș, cu Râpele și, a comunei Ragla, cu pădurea Măguricea și Hensurile, și are mărimea următoare:

arătură: 308 jug. 1318 stj.p.;

fânaș: 859 jug. 137 stj.p.;

pășune: 1172 jug. 336 stj.p.;

pădure: 6520 jug. 88 stj.p.;

suma: 8954 jug. 1023 stj.p., cu un venit curat de 3370 fl. 49 cr. monedă convențională.

Din acest teren, este de a se subtrage partea de pășune, pădure și loc neproductiv, a familiilor Kemeny, Hoventhal și Mariafy, care sunt cuprinse în foaia cadastrală a comunei Budacul Român, și anume:

pășune: 151 jug. 1100 stj.p.;

pădure: 4207 jug. 500 stj.p.;

neproductiv: 4 jug. 1200 stj.p.;

suma: 4363 jug. 1200 stj.p., cu un venit curat de 221 fl. 39 cr, monedă convențională.

Deci, substăgându-se terenul acestor familii, din întregul teren înferat în foaia cadastrală, rămâne terenul comunei Budacul Român, curat, și anume:

arătură: 308 jug. 1318 stj.p.;

fânaș: 859 jug. 137 stj.p.;

pășune: 1020 jug. 836 stj.p.;

pădure: 2313 jug. 244 stj.p.;

neproductiv 89 jug. 488 stj.p.;

suma: 4590 jug. 1423 stj.p., cu un venit curat de 3149 fl. 10 cr, monedă convențională.

b). **Partea II, Muntele Dumitrei, Dealul Batoșului și Pietriceaua** (la acestea părți de munte, are comuna Ragla dreptul de proprietate pe a treia parte, iar Budacul, pe două părți), folosindu-le în comun, se mărginescu, cu muntele comunei Sântioana, Fața Gardului, despărțindu-se prin apa Neagra, în jumătate cu Piciorul Obârșiei, până în Vârful Recicișului, cu Vârful Călimanilor, cu Vârful Călimanilor, Recicișu, Drăgușiu, Negoitul Unguresc, Vârful Pietrosului, munții domnești, cu muntele comunei Șieut, Dunga Haitii, și apa Haita, până la Duraitore, de aici,, cu apa Haita, în jumătate, a comunei Gledin, până se întâlnește cu apa Neagra, la Bechetu, și are următoarea arie:

pășune: 1497 jug. 1100 stj.p.;

pădure: 4158 jug. 300 stj.p.;

neproductiv: 165 jug. 200 stj.p.;

suma. 5821 jug., cu un venit curat de 563 fl. 11 cr, monedă convențională.

Aceste date, cu toată exactitatea compuse, pe responsabilitatea subscrisului, se subștern spre plăcută folosire și dispunere oficioasă.

Oficiul cercual, Monor, în 20 martie 1875.

Judele cercual: Cincia.

3. Cercul Năsăud.

a) **Comuna Parva.**

Descrierea hotarului comunei Parva, în părți, după riduri.

Hotarul comunei Parva are, după actele de cadastru, 10 riduri, se află însemnate cu numeri romani I până la X, și se descrie precum urmează:

Ridul I se numește **Intravilanu**, se află în mijlocul hotarului, se învecinează de către răsăritu, cu ridul Locurelelor, de către miazăzi, cu ridul Dealul Paltinului, de către apusu, cu ridul Dealul Vinului și Valea Vinului; de către miază noapte cu ridul Poclăzilor și o parte din ridul Locurelelor.

Ridul al-II-lea, se numește **Locurelele**, se învecinează de către, răsăritu, cu hotarul comunei Sângeorzu, de către miază zi, cu ridul Dealul Paltinului, de către apusu, cu Intravilanul, și de către miază noapte, cu munții comunei Rebra și Rebrîșoara, apoi și cu ridul Poclăzilor.

Ridul al-III-lea, se numește **Poclăzi**, se învecinează, de către est, cu ridul Locurelelor, de către miază zi, cu intravilanul comunei, de către apusu, cu ridul Valea Vinului și de către nord, cu o parte din ridul Locurelelor și cu hotarul comunei Rebrîșoara.

Ridul al-IV-lea, se numește **Valea Vinului**, se învecinează, de către est, cu ridul Intravilanul, de către sud, cu ridul Dealul Vinului, de către vest, cu hotarul comunei Rebrîșoarei și de către nord, cu ridul Poclăzilor.

Ridul V, se numește **Dealul Vinului**, se învecinează de către est, cu ridul Intravilan, de către sud, cu ridul Valea Brădețelului, de către vest, cu hotarul comunei Rebrîșoara și de către nord, cu ridul Valea Vinului.

Ridul VI, se numește **Valea Brădețelului**, se învecinează la răsărit, cu ridul Podul lui Buștiocu, la miază zi, cu hotarul comunei Rebra, la apus, cu hotarul comunei Rebrîșoara și la miazănoapte, cu ridul Dealul Vinului.

Ridul VII, se numește **Podul lui Boștioacă**, se învecinează, la răsărit, cu ridul Dealul Vinului, la miază zi, cu hotarul comunei Rebra, la apus, cu ridul Valea Brădețelului și la nord, cu ridul Dealul Vinului.

Ridul VIII, se numește **Izvorul**, se învecinează, la est, cu ridul Sapodele, la miază zi, cu hotarul comunei Rebra, la apus, cu ridul Dealul Vinului și la nord, cu ridul Sapodele.

Ridul IX, se numește **Sapodele**, se învecinează, la est, cu ridul Dealul Paltinului, la sud, cu ridul Izvorului, la vest, cu ridul Dealul Vinului și la nord, cu ridul Dealul Paltinului.

Ridul X, se numește **Dealul Paltinului**, se învecinează, la răsărit, cu hotarul comunei Feldru și Sângeorgiu, la miază zi, cu ridul Sapodile, la apus, cu Intravilan, la miază noapte, cu ridul Locurelelor.

Toate aceste X riduri a întregului hotar Parva, au o extensiune de:

arătură: 578 jug. 898 stj.p.

fânaț: 1945 jug. 1232 stj.p.

pășune: 1727 jug. 972 stj.p.

pădure: 4138 jug. 1355 stj.p.

neproductiv: 266 jug. 887 stj.p.

în total: 8657 jug. 544 stj.p., cu un venit curat anual de 2347 fl. 16 cr.

Comuna Parva are doi munți și anume: **Burlea și Poiana Roșia**, se cuprind însă, în partea hotarului I ridul al-II-lea, așa numitu Locurelele, mărirea și venitul curatu a acestora, se află mai în sus înșirat, ca de hotaru ținător.

Pe lângă acestea, mai are comuna al 3-lea munte ținător de partea a-II-a, așa numitul **Piciorul Bancului**, înșiratu în cărțile cadastrale și anume, una arie de:

pășune: 251 jug.

pădure: 922 jug.

neroditoriu: 5 jug.

cu un total de 1178 jug., cu un venit curat anual de 143 fl. 46 cr., și, se învecinează, la răsărit și miază-zi, cu hotarul comunei Coșna, la apus, cu Muntele Vulfa, a comunelor Ilva-Mică și Feldru, la miază noapte, asemenea, cu muntele Vulfa, al comunei Feldru.

Parva, 10 martie 1875,

primar...

notar cercual

b) Comuna Rebrîșoara.

Spre împlinirea mandatului din 26 februarie 1875, nr. 251, se descriu hotarul comunei Rebrîșoara, precum urmează: hotarul comunei Rebrîșoara are numa una parte de hotar, se numește cu numărul I, adică partea a-I-a; se învecinează, de către ost, cu hotarul comunelor Nepos, Rebra-Mare* și Parva; de către sud, cu hotarul comunei Dumitra-Mare** de către vest, cu hotarul comunei Năsăud, Hordou*** și Telciu; de către nord, cu munții comunei Telciu, Opișasca, Muntele Piciorul Zânei, a comunei Mocod, apoi, Pietrosul, a comunei Salva.

Munții comunei Rebrîșoara se țin de partea a-I-a a hotarului și, nu formează alte părți separate.

Hotarul comunei Rebrîșoara, adică partea a-I-a, cu munți cu tot, are o mărime de:

arătură: 2340 jug. 333 orgi pătrate;

fânaț: 3483 jug. 584 -II-;

pășune: 4883 jug. 539 -II-;

pădure: 4870 jug. 500 -II-;

* azi, Rebra, în județul Bistrița-Năsăud.

** azi, Dumitra, în județul Bistrița-Năsăud.

*** azi, Coșbuc, în județul Bistrița-Năsăud.

neroditor: 694 jug. 406 -II-;

suma: 16271 jug. 762 stj.p., cu un venit curat anual de 6100 fl. 51 cr, monedă convențională.

În partea a-I-a a hotarului se află trei munți ai comunei, și anume:

- a) Muntele Burlea.
- b) Muntele Bătrâna.
- c) Muntele Teugușetul.

Muntele Burlea, se învecinează către ost, cu muntele comunei Bătrâna, a Rebrișoarei și cu Muntele Craia, a comunei Runcu; către sud, cu muntele comunei Bârla, a comunei Parva; către vest, cu hotarul comunei Rebrișoara și, către nord, cu hotarul comunei Telciu.

Muntele Bătrâna, se învecinează, de către ost, cu Muntele Detunata, al comunei Rebra-Mare, de către sud, cu Muntele Craia, al comunei Runcu; de către vest, cu apa Rebrei, de către nord, cu Muntele Opișasca, al comunei Telciu.

Muntele Teugușetului, se învecinează, de către ost, cu apa Cormaia, de către sud, cu Muntele Detunata, al comunei Rebra; de către vest, cu Muntele comunei Rebrișoara, Bătrâna; de către nord, cu Muntele Pietrosu, al comunei Salva, și Piciorul Zâni, al comunei Mocod.

De la primăria comunală,

Rebrișoara, în 19 martie 1875

Ștefan Acul, jude

Gavril Suciu, notar cercual.

c) Comuna Rebra-Mare.

Descrierea hotarului comunei Rebra-Mare, împărțit pe ride.

Hotarul comunei Rebra-Mare are după actele cadastrale, 10 ride, ce se află însemnate cu numerii romani de la I la X, și se descriu precum urmează:

Ridul I, se numește **Intravilanul**, se află în mijlocul hotarului, se învecinează, de către răsărit, cu ridul Valea Glodului, de către miază-zi, cu ridul La Alac și La Colibi, de către asfințit, cu Ridul Mănăstirii, și de către miază-noapte, cu Ridul tot al Mănăstirii și a Văii Glodului.

Ridul II, se numește **La Colibi**, se învecinează, de către răsărit, cu Ridul Alacului, de către miază-zi și asfințit, cu hotarul comunei Rebrișoara, iar de către miază-noapte, cu Ridul Intravilan și Mănăstire.

Ridul III, se numește **La Alac**, se învecinează, de către ost, cu hotarul comunei Nepos, de către sud, cu hotarul comunei Rebrișoara, de către vest, cu Ridul Colibilor și, de către nord, cu Ridul Intravilan și Văii Ursului.

Ridul IV, se numește **Valea Ursului**, se învecinează, de către ost, cu hotarul comunei Nepos, de către sud, cu Ridul Alacului, de către vest, cu Intravilanul și, de către nord, cu Ridul Văii Glodului.

Ridul V, se numește **Piciorul Lung**, se învecinează, de către ost, cu hotarul comunei Feldru, de către sud, cu hotarul comunei Nepos, de către vest, cu Valea Ursului și Valea Glodului, și, de către nord, cu Ridul Pietrișului.

Ridul VI, se numește **Pietrișul**, se învecinează, de către ost, cu hotarul comunei Feldru, de către sud, cu ridul Valea Glodului și cu Piciorul Lung, de către vest, cu Ridul Valea Glodului, de către nord, cu Ridul Dealul Capotă.

Ridul VII, se numește **Valea Glodului**, se învecinează, la ost, cu Ridul Piciorul Lung, de către sud, cu Ridul Valea Ursului, de către vest, cu Intravilanul și cu ridul Mănăstirei, și, de către nord, cu ridul Dealul lui Capotă și Fața Crucii.

Ridul VIII, se numește **Dealul Capotă**, se învecinează, de către ost, cu hotarul comunei Feldru, de către sud, cu Ridul Pietrișului și a Văii Glodului, de către vest, cu Ridul Fața Crucii, iar de către nord, cu hotarul comunei Parva.

Ridul IX, se numește **Fața Crucii**, se învecinează, de către ost, cu Ridul Dealul lui Capotă, de către sud, cu Ridul Valea Glodului, de către vest, cu Ridul Mănăstirii, iar de către nord, cu hotarul comunei Parva.

Ridul X, se numește **Mănăstirea**, se învecinează, de către ost, cu Ridul Fața Crucii, Valea Glodului și Intravilanul, de către sud, cu Intravilanul și cu Ridul Colibilor, de către vest, cu hotarul comunei Rebrișoara, iar de către nord, cu hotarul comunei Parva.

Toate aceste X, a întreg hotarul comunei Rebra-Mare au una suprafață de:

arătură: 1323 jug. 1161 orgi pătrate;
fânaț: 1048 jug. 228 -II-;
pășune: 2471 jug. 38 -II-;
pădure: 2844 jug. 808 -II-;
neroditor: 210 jug. 532 -II-;
suma: 7897 jug. 1167 -II-; , cu un venit curat anual de 3330 fl. 26 cr, monedă convențională.

Pre lângă partea a-I-a, a hotarului descris mai posedă comuna încă partea a-II-a, din **Muntele Craia și Detunata**, care ambele, formează un complex, și se învecinează, de către ost, cu munții comunei Sângeorgiu**, de către sud, cu hotarul comunei Sângeorgiu, de către vest, cu munții comunei Rebrîșoara, Parva și Runc și, de către nord, cu munții comunei Rebrîșoara, și au o mărime de:

pășune: 1853 jug.;
pădure: 1453 jug.;
neroditor: 115 jug.;
suma: 3421 jug., cu un venit anual curat de 297 fl. 56 cr, monedă convențională.

Rebra-Mare, în 9 martie 1875;

Gavril Linul, notar cercual;

xxx-membrii comunali.

d) Nr. 107. Laudaveru oficiu cercual.

În urma ordinațiunei nr. 251/ 26 martie 1875, se aștern aici, datele statistice pentru comunele **Telciu și Romuli, spre plăcută mai înaltă oficioasă întrebuințare.**

Notariatul cercual, Telciu, în 23 martie 1875.***

e) Comuna Salva.

Spre satisfacerea onoratului ordin d.d. 26 februarie 1875, nr. 251/1875, am onoare a face următoarea relațiune:

Descrierea hotarului și a munților comunei Salva.

Teritoriul hotarului comunei Salva este împărțit în 7 părți, și acelea se află indicate în cartea cadastrală și funduară, cu următorii numeri romani: I, II, III, IV, V, VI, VII, și se numesc:

Intravilanul, sau cuprinsul comunei; II-Ridul Prundu; III- Mocirla; IV- Gropile; V-Lunca Rotundă; VI-Coasta Boitei; VII-Iedera.

Partea întreagă de hotaru-I-Intravilanul-, se mărginește, de către ost, cu teritoriul comunei Năsăud, de către nord, cu teritoriul comunei Hordou, de către vest, cu teritoriul comunei Runc, Zagra și Mititei, de către sud, cu teritoriul comunei Mititei în una parte, cu fluviul Someș și cu teritoriul comunei Nimigea Română.****

Teritoriul hotarului întreg al comunei Salva conține următoarele soiuri de cultură:

arătură: 2303 jug. 835 orgi pătrate;
fânaț: 551 jug. 149 -II-;
pășune: 1134 jug. 1241 -II-;
pădure: 481 jug. 1596 -II-;
neproductiv: 376 jug. 87 -II-;
laolaltă: 4847 jug. 708 -II-; , cu un venit curat anual de 4080 fl. 5 cr, monedă convențională.

Comuna Salva posedă și trei munți, care sunt însemnați în operatele cadastrale ori funduare, cu următoarele semne și numiri:

Muntele Runcul-Tundierilor, se mărginește, de către ost, cu Muntele Dieciu, a comunei Maieru, de către sud, asemenea, cu Dieciu, de către nord și vest, cu Muntele Suhard, a comunei Măgura. Runcul-Tundienilor conține următoarele soiuri de cultură:

pășune: 288 jug.;
pădure: 306 jug. 800 orgi pătrate;
neproductiv: -- 800 -II-;
laolată: 595 jug., cu un venit curat anual de 87 fl. 1 cr, monedă convențională.

* 1 orgie pătrată = 3,59 metri pătrați.

** azi, Sângeorz-Băi , în județul Bistrița-Năsăud.

*** din păcate, pentru cele două localități, a rămas numai această consemnare, datele propriu-zise nemaifiind păstrate.

**** azi, Nimigea de Sus, județul Bistrița-Năsăud.

Muntele Mihăiasa, se mărginește, la ost, cu muntele comunei Feldru, Lazi, de către sud, cu muntele Rabla, a comunei Maieru, și, una parte, cu muntele Mirașie, a comunei Sângeorgiu, de către vest, cu muntele Bușideiul, a comunei Hordou, și, de către nord, cu muntele Izvorul-Mare, a comunei Năsăud. Muntele Mihăiasa are următoarele soiuri de cultură:

pășune: 792 jug. 650 orgi pătrate;
pădure: 1484 jug. 300 -II-;
neproductiv: 2 jug. 650 -II-;
laolaltă: 2279 jug, cu un venit curat anual de 273 fl. 12 cr, monedă convențională.

Muntele Pietrosul, se mărginește, de către răsărit, cu Muntele Cormaia, a comunei Bichigiu, și cu Muntele Mirașie, a comunei Sângeorgiu, de către amiază-zi, cu Muntele Izvorul Roșu, a comunei Rebrîșoara, de către apus, cu Muntele Rantea, a comunei Mocod, și, de către miază noapte cu Muntele Cormaia, a comunei Bichigiu.

Muntele Pietrosul conține următoarele soiuri de cultură:

pășune: 345 jug. 1500 orgi pătrate;
pădure: 162 jug. 100 -II-;
neproductiv: 22 jug. ---;
laolaltă: 530 jug., cu un venit curat anual de 58 fl. 57 cr, monedă convențională.

f). Comuna Hordou.

Descrierea hotarului și a munților comunei Hordou.

Teritoriul comunei Hordou este împărțit în 8 părți, și acelea se află indicate în operatul cadastral și funduar, cu următorii numeri romani: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, și se numesc:

Intavilanul, sau cuprinsul comunei; **II-Valea Hordoului**; **III-Pleşcioarele**; **IV-Zepodea a lui Mailat**; **V-Higea**; **VI-Valea lui Climu**; **VII- Valea Fântânei**; **VIII-Runcurile**.

Partea întreagă de hotar, I-, se mărginește, de către ost, cu teritoriul comunei Năsăud și Rebrîșoara, de către nord, cu teritoriul comunei Telciu și o parte a comunei Bichigiu, de către vest, cu o parte din teritoriul comunei Bichigiu și a teritoriului comunei Runc, și, de către sud, cu teritoriul comunei Salva.

Întreg teritoriul hotarul comunei Hordou conține următoarele soiuri de cultură:

arături: 1186 jug. 281 orgi pătrate;
fânaț: 1439 jug. 689 -II-;
pășune: 1170 jug. 1272 -II-;
pădure: 1003 jug. 1455 -II-;
neproductiv: 165 jug. 1103 -II-;
laolaltă: 4966 jug., cu un venit curat anual de 3564 fl. 57 cr, monedă convențională.

Muntele Munceii Înșirați, se mărginește, de către răsărit, cu Izvorul Teșna, de către nord, cu Muntele Muncelul, a comunei Feldru, de către vest, cu teritoriul comunei Ilva-Mare, și, de către miază-zi, cu Muntele Munceii, a comunei Nepos.

Acest munte conține următoarele soiuri de cultură:

pășune: 50 jug. 300 orgi pătrate;
pădure: 210 jug. 1300 -II-;
laolaltă: 261 jug., cu un venit curat anual de 34 fl. 38 cr, monedă convențională.

Muntele Rușideiulu, se mărginește, de către orient, cu Muntele Mihăiasa, a comunei Salva, **de către nord, cu munții Neguiesele și Repedea, a comunei Moisei, din Marmăția, care formează și meta între Țara de coroană Transilvania și Ungaria**; de către vest, cu Muntele Cormaia, a comunei Bichigiu, și, de către sud, cu Mirașia, muntele comunei Sângeorgiu.

Acest munte conține următoarele soiuri de cultură:

pășune: 814 jug. 1300 orgi pătrate;
pădure: 277 jug. 300 -II-;
neproductiv: 70 jug;
laolaltă: 1162 jug., cu un venit curat anual de 180 fl. 53 cr, monedă convențională.

g). **Comuna Bichigiu.**

Descrierea hotarului și a munților comunei Bichigiu.

Teritoriul hotarului comunei Bichigiu este împărțit în 8 părți; acelea se află indicate în operatul cadastral și funduar, cu următorii numeri: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, și se numesc: **I-Intravilanul**, sau cuprinsul comunei; **II-Moinele**; **III-Vârtoapele**; **IV-Valea Plopului**; **V- Dealul Cioroiului**; **VI-Dealul Cuților**; **VII-Lunca**; **VIII-Măgura**.

Partea a-I-a, de hotar, se mărginește, de către răsărit, cu teritoriul Telciului și a Hordoului, de către nord, cu teritoriul comunei Telciu și o parte a Muntelui Cibleş, a comunei Găureni și Plai, de către apus, teritoriul comunei Plai, și, de către sud, cu teritoriul comunei Găureni și Runc.

Teritoriul întreg al comunei Bichigiu conține următoarele soiuri de cultură:

arături:	870 jug.	589 orgi pătrate;
fânaț:	1376 jug.	1475 –II-;
pășune:	1835 jug.	147 –II-;
pădure:	5142 jug.	603 –II-;
neproductiv:	189 jug.	730 –II-;
laolată:	9414 jug.	344 –II-; cu un venit curat anual de 3161 fl. 55 cr, monedă convențională.

Muntele Cormaia, se mărginește, de către răsărit, cu Muntele Rușideiul, a comunei Hordou, și, cu Muntele Mîrașia, a comunei Sângeorgiu, **de către nord, cu Muntele Repedea, a comunei Moisei, din Marmația, care formează și confinează între Transilvania și Ungaria**, de către vest, cu Muntele Obârșia Rebrei, a comunei Mititei și, cu o parte din Muntele Pietrosul, a comunei Salva, de către sud, cu o parte a Muntelui Pietrosul, a comunei Salva, și, o parte din Muntele Mîrașia, a comunei Sângeorgiu.

Acest munte conține următoarele soiuri de cultură:

pășune:	1181 jug.;
neproductiv:	9 jug.;
laolată:	1190 jug., cu un venit curat anual de 165 fl. 14 cr, monedă convențională.

Muntele Budinul, se mărginește, de către ost, cu Muntele Poiana Muncelului, a comunei Sângeorgiu, de către nord, cu Muntele Poienile, a comunei Sângeorgiu, cu Muntele Dosul Grajdului, a comunei Sângeorgiu, de către apus, și, de către sud, cu Muntele Birlețul, tot a comunei Sângeorgiu.

Muntele Budinul conține următoarele soiuri de cultură:

pășune:	279 jug.	400 orgi pătrate;
păduri:	280 jug.;	
neproductiv:	1 jug.	1200 –II-;
laolată:	561 jug.	1200 –II-; cu un venit curat anual de 82 fl. 17 cr, monedă convențională.

Notariatul cercual al Salvei,

Bichigiu, în 21 martie 1875., George Belteag, notar cercual.

h). **Comuna opidană* Năsăud.**

Onorate Domnule Jude procesual!

În rezolvirea prețuitei ordinațiuni d.d. 26 fauru 1875, nr. 251, avem onoare a așterne următoarele date:

Comunitatea opidană Năsăud are patru părți de hotar, și anume:

Partea a-I-a, **Hotarul satului**, cu numerele romane I, însemnat, în care parte de hotar se află:

arătură:	1760 jug.	278 orgi pătrate ;
fânaț:	644 jug.	1325 –II-;
pășune:	1132 jug.	858 –II-;
pădure:	388 jug.	700 –II-;
loc neproductiv:	400 jug.	413 –II-;
suma:	4326 jug.	374 –II-, cu un venit curat anual de 4112 fl. 413 cr, monedă convențională.

Această parte de hotar se învecinează, spre ost și una parte ost-nord, cu hotarul comunei Rebrîșoara, apoi spre nord și nord-vest, cu hotarul comunei Hordou, de către vest, cu hotarul comunei Salva, și, de către sud,

* în sensul de așezare cu statut de târg.

cu hotarul comunei Lușca*, între care hotare formează în una parte, meta fluviului Someș, apoi, partea de hotar a comunei Lușca, Lunca Morii, Zevoile și Sub Poderea, mai încolo, tot de către sud, se învecinează cu hotarul comunei Prislop și, prediul dânzei, Entradam, între care formează meta, numai fluviul Someș.

A doua parte de hotar a comunității noastre e **Muntele Saca**, sub semnul roman II. Această parte de hotar are și anume:

pășune: 747 jug.;

pădure: 1744 jug.;

neproductiv: 9 jug.

Suma: 2700 jug, cu un venit curat anual de 371 fl. 45 cr, monedă convențională.

Această parte de hotar se învecinează, de către ost, sud și, în una parte către sud, cu hotarul comunei Rodna-Veche**, de către sud-vest și vest, cu hotarul comunei Maieru, și, de către nord-est și nord, cu muntele comunei Feldru, Lăzile.

Partea a-III-a de hotar a acestei comunități e **Muntele Izvorul Mare**, sub numărul roman III. Această parte de hotar are:

pășune: 1085 jug. 1500 orgi pătrate;

pădure: 155 jug. 100 -II-;

neproductiv: 1 jug.

suma: 1242 jug., cu un venit curat anual de 186 fl. 10 cr, monedă convențională.

Această parte de hotar se învecinează, de către ost, cu muntele comunei Nepos, Galați, cu subnumirea Izvorul Laptelui, **de către nord și nord-vest, cu Marmăția, hotarul comunei Borșa, în care parte formează meta comună munților între Transilvania și Ungaria**, de către sud-vest, cu muntele comunei Hordou, Bușiediu, și, de către sud, cu muntele comunei Salva, Mihăiasa.

A patra parte de hotar a comunității opidane Năsăud, e prediul Lușca Cârstei, sub numărul roman IV. Această parte are:

arături: 50 jug. 659 orgi pătrate;

fânaș: 480 jug. 277 -II-;

pășune: 243 jug. 944 -II-;

pădure: 171 jug. 1478 -II-;

neproductiv: 13 jug. 837 -II-;

suma: 959 jug. 995 -II-, cu un venit curat anual de 632 fl. 27 cr. monedă convențională.

Această parte de hotar se învecinează, către sud și ost, cu hotarul comunei Rebrîșoara, și, de către nord și vest, cu hotarul comunei Telciu.

De la Primăria comunității opidane,

Năsăud, în 12 Martie 1875

Mihaias, primar substitut; Macedonu Grigoriția, notar.

Sunt câteva din mărturiile păstrate, relativ la toponimia și relațiile geografice din fostul District Năsăud, care reflectă, atât preocuparea pentru informare, la nivelul conducerii acestuia, cât și modul de organizare a comunităților locale, în funcție de influența factorilor geografici și de mediu.

Toate acestea făceau ca "deși catena munților de către nord și est apără, ca un scut, contra vânturilor reci de miază noapte și de răsărit, din care cauză, cel puțin prin văi, unde sunt situate comunele, temperatura este mai moderată, totuși, considerându-se diferența în respectul relațiilor de elevațiune (2263-280=1983 m.), a situațiunii singuraticelor puncte locale și a formațiunilor geologice, și, considerând estensiunea pădurilor, mulțimea izvoarelor, râurilor și fluviilor, precum și imediata apropiere a teritoriului mai internu, de munții înalți, urmează că și relațiunile climatice sunt diverse."⁷

* azi, sub aceeași denumire, cartier al orașului Năsăud.

** azi, Rodna, în județul Bistrița-Năsăud.

⁷ A.N.B., fond: "Iulian Martjan", d. 10, f.140.

